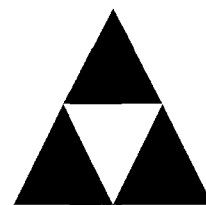

Justis- og politidepartementet
Lovavdelingen
Boks 8005 Dep.

0030 OSLO

**Norske
Inkassobyråers
Forening**

Thor Dahlsgt. 1 A
Postboks 311, 3201 Sandefjord
Tlf.: 33 46 95 60 . Fax: 33 46 93 13
Mobil: 414 37 911
E-Mail: lise@inkasso.no
Bankgiro: 2490.45.31525
Org.nr.: 971 317 612
www.inkasso.no

Oslo 26. september 2011
Deres ref: 201103796 EP HEA / mk

**Høringsuttalelse ifm. gjennomføring av Europaparlaments- og Rådsdirektiv 2011/7/EU
av 16/2-2011 om «Kampen mot forsinket betaling i handelshøve».**

Norske Inkassobyråers Forening henviser til Justisdepartementets Høringsnotat av mai 2011 vedrørende ovenstående og oversender ved dette vår høringsuttalelse. Vi beklager at høringsfristen er oversittet.

Med vennlig hilsen

Baard Sig. Bratsberg
Styreleder

1. INNLEDNING

NIF vil innledningsvis i pkt. 4 og 5 behandle pkt. 6 i høringsnotatet om kompensasjon for inndrivingskostnader. Kommentarer til de øvrige punktene i høringsnotatet blir behandlet i pkt. 6. Økonomiske og administrative konsekvenser kommenteres i pkt. 7.

1.1. FORKORTELSER

Forkortelser som benyttes i høringsuttalelsen:

Europaparlaments- og Rådskonferensdirektiv 2011/7/EU av 16/2-2011 benevnes «2011 direktivet».

Europaparlaments- og Rådskonferensdirektiv 2000/35/EF av 29. juni 2000 benevnes «2000 direktivet».

Combating late payment direktivet benevnes CLPD.

Norske Inkassobyråers Forening benevnes NIF.

Inkassosatsen i Inkassoloven benevnes IS.

Forsinkelsesgebyr = Kompensasjon for inndrivelseskostnader på 40 € jfr 2011 direktivet art. 6.1 og forslag Frnt.l. § 3 a, 1ledd.

3. SAMMENDRAG

3.1. NIFs prinsipale standpunkt

I pkt. 4 redegjøres for NIFs prinsipale standpunkt hva gjelder 2011 direktivets forslag i artikkel 6 om kompensasjon for inndrivingskostnader. NIF er av den oppfatning at det verken er ønskelig eller faktisk eller rettslig nødvendig å gjøre noen endringer i norsk rett i relasjon til bestemmelsen i direktivets artikkel 6. NIF vil hevde at de bærende hensyn bak direktivets forslag allerede er vel ivaretatt i norsk rett. NIF er i tillegg av den oppfatning at en implementering kan få utilsiktede og negative konsekvenser for det någjeldende velfungerende innfordringsregimet som følger av dagens inkassolovgivning.

3.2. NIFs subsidiære standpunkt

I pkt. 5 redegjøres for mulig løsningsalternativ i fall 2011 direktivets artikkel 6 skal implementeres i norsk rett. Punktvis oppsummeres konklusjonen slik:

Forsinkelsesgebyret behandles både i relasjon til mva reglene og renteberegning som «ekstrarente» som kommer i tillegg til forsinkelsesrenten.

Hoveddelen av Inkassoforskriftens kap. 1 gjøres, etter en gjennomgang, kun gjeldende der

skyldner er forbruker. Dvs. at reglene om retten til å kreve purregebyr ved handelstransaksjoner erstattes av forsinkelsesgebyret.

Forsinkelsesgebyret vil ikke inngå i maksimalberegningen i Inkassoforskriften §§ 2-2- til 2-5 ved en presisering i Inkassoforskriften i § 2-1.

At det i medhold av foranstående ikke er nødvendig med en forskriftshjemmel som foreslått i Forsinkelsesrenteloven § 3 a, 2 ledd.

3.3. Øvrige kommentarer

I pkt. 6 redegjøres for øvrige kommentarer blant annet presisering til begrepet ”Handelstransaksjoner”, tidspunktet for når renteberegningen starter, inndrivning av uomtvistede krav samt plassering av de mer avtalemessige bestemmelser.

I pkt. 7 hitsettes noen kommentarer vedrørende økonomiske og administrative forhold.

4.1. BAKGRUNNEN FOR CLPD

Arbeidet med CLPD begynte på 1990 tallet med utgangspunkt i erkjennelsen av at EU landene hadde enorme tap, både økonomisk og ved tap av arbeidsplasser, på grunn av forsinket betaling av utestående fordringer og manglende innfordringsrutiner. I begrunnelsen for 2000 direktivet heter det (tall fra 1998): «The terrible truth about late payment; One out of four insolvencies is due to late payment. This leads to the loss of not less than 450 000 jobs per year. Receivables worth 23,6 billion Euros are lost every year through the insolvencies caused by late payment.» I fortalen til 2011 direktivet pkt. (3) fremholdes det økende betalingsmisligholdet som begrunnelse (dansk versjon): «Mange betalinger i handelstransaksjoner mellom økonomiske aktører eller mellom økonomiske aktører og offentlige myndigheter sker senere end aftalt i kontrakten eller fastlagt i de almindelige forretningsbetingelser. Selv om varerne er leveret, eller tjenesteydelsene er utført, betales de tilhørende fakturaer længe efter fristen. Forsinket betaling påvirker virksomhedernes likviditet negativt og besværliggør deres finansielle forvaltning. Den påvirker også deres konkurrenceevne og rentabilitet, hvis kreditoren er nødt til at skaffe ekstern finansiering på grund af den forsinkede betaling. Risikoen for sådanne negative virkninger øges betydeligt i perioder med økonomisk afmatning, når det er vanskeligere at opnå finansiering.»

Hovedhensikten med 2000 direktivet var å innføre hjemmel for å kreve forsinkelsesrente i alle EU land i den hensikt å motivere til rettidig betaling. Det fremholdes videre at i den utstrekning ønsket effekt ikke oppnås vil kommisjonen vurdere ytterligere tiltak. Det er på det rene at forsinkelsesrente i liten utstrekning er blitt brukt som betalingsmotiv og kompensasjon ved mislighold og det er dokumentert at enkelte store virksomheter også i sine innkjøpsvilkår nedlegger forbud mot beregning av rente ved forsinket betaling. Effekten av 2000 direktivet har uteblitt i store deler av EU og effektiv kredittid har snarere økt enn blitt redusert.

Intrum Justitia har gjennom en årrekke utarbeidet «European Payment Index» som dokumenterer at det i enkelte land går fra galt til verre, og det uavhengig av den siste tidens gjeldsdiskusjon. Det er i tillegg betegnende at alle PIGS landene «topper» statistikken. (<http://www.intrum.com/About-Us/European-Payment-Index/>)

European Payment Indexen viser gjennomsnittlig avtalt kredittid i dager, gjennomsnittlig betalingsmislighold i dager og sist gjennomsnittlig effektiv kredittid i dager innenfor tre segmenter, krav fra næringslivet mot forbrukere, krav fra næringslivet mot andre næringsdrivende og krav fra næringslivet mot det offentlige. Det er de to siste segmentene som omfattes av høringen.

BETALINGSADFERD 2011. Kilde: European Payment Index. Intrum Justitia.

FORBRUKER LAND	Avtalt	Avtalt	Avtalt	Avtalt	Forsinket betaling	Forsinket betaling	Forsinket betaling	Forsinket betaling	Faktisk betalingstid	Faktisk betalingstid	Faktisk betalingstid	Faktisk betalingstid
	kredittid 2011	kredittid 2010	kredittid 2009	kredittid 2008								
Italia	45	40	40	37	34	30	30	20	79	70	70	57
Spania	46	40	40	41	22	19	17	15	68	59	57	56
Hellas	30	30	30	40	31	30	30	32	61	60	60	72
England	25	28	28	29	19	16	20	18	44	44	48	47
Frankrike	25	29	24	30	16	14	19	10	41	43	43	40
Belgia	23	23	23	27	16	12	12	6	39	35	35	33
Sveits	24	24	24	27	11	12	11	8	35	36	35	35
Nederland	20	21	20	22	13	17	11	7	33	38	31	29
Island	20	20	20	24	12	14	9	5	32	34	29	29
Danmark	16	16	16	19	12	10	10	7	28	26	26	26
Østerrike	17	19	19	24	11	6	16	20	28	25	35	44
Sverige	20	22	22	22	6	6	6	6	26	28	28	28
Tyskland	16	15	15	20	8	10	15	12	24	25	30	32
Norge	15	14	14	16	7	7	9	7	22	21	23	23
Finland	12	12	13	14	5	5	5	4	17	17	18	18
NÆRING LAND	Avtalt kredittid 2011	Avtalt kredittid 2010	Avtalt kredittid 2009	Avtalt kredittid 2008	Forsinket betaling 2011	Forsinket betaling 2010	Forsinket betaling 2009	Forsinket betaling 2008	Faktisk betalingstid 2011	Faktisk betalingstid 2010	Faktisk betalingstid 2009	Faktisk betalingstid 2008
Hellas	75	75	85	84	35	30	35	26	110	105	120	110
Italia	69	66	67	68	34	30	21	20	103	96	88	88
Spania	70	70	72	73	29	28	26	16	99	98	98	89
Frankrike	41	41	45	49	18	18	18	16	59	59	63	65
Belgia	35	35	35	37	15	17	17	13	50	52	52	50
England	30	32	32	33	16	18	20	18	46	50	52	51
Nederland	25	25	26	26	18	17	16	14	43	42	42	40
Sveits	29	29	29	31	11	13	13	12	40	42	42	43
Østerrike	26	27	27	27	12	11	8	8	38	38	35	35
Danmark	25	25	25	29	13	12	12	6	38	37	37	35
Tyskland	25	25	27	30	12	10	22	16	37	35	49	46
Island	25	25	25	26	12	9	8	7	37	34	33	33
Sverige	27	27	27	27	8	8	8	7	35	35	35	34
Norge	23	21	22	23	9	8	11	7	32	29	33	30
Finland	20	20	21	21	7	7	7	6	27	27	28	27
OFFENTLIG LAND	Avtalt kredittid 2011	Avtalt kredittid 2010	Avtalt kredittid 2009	Avtalt kredittid 2008	Forsinket betaling 2011	Forsinket betaling 2010	Forsinket betaling 2009	Forsinket betaling 2008	Faktisk betalingstid 2011	Faktisk betalingstid 2010	Faktisk betalingstid 2009	Faktisk betalingstid 2008
Italia	90	80	76	95	90	86	52	40	180	166	128	135
Hellas	60	90	95	95	108	65	70	62	168	155	165	157
Spania	87	88	88	103	66	65	51	41	153	153	139	144
Belgia	45	45	45	49	27	31	31	26	72	76	76	75
Frankrike	44	44	48	57	20	22	22	14	64	66	70	71
Østerrike	30	29	29	27	19	14	11	20	49	43	40	47
Nederland	26	26	27	27	21	23	22	19	47	49	49	46
England	29	29	29	30	18	19	20	18	47	48	49	48
Sveits	31	31	31	32	14	15	16	15	45	46	47	47
Danmark	25	25	25	24	12	13	13	8	37	38	38	32
Tyskland	25	25	25	25	10	11	15	15	35	36	40	40
Sverige	28	28	28	28	7	7	7	7	35	35	35	35
Island	25	25	26	29	9	7	13	5	34	32	39	34
Norge	26	25	26	26	8	5	8	5	34	30	34	31
Finland	20	20	20	20	4	4	4	4	24	24	24	24

Den ovenstående European Payment Index viser i klartekst hvor skoen trykker, men viser også at det foreligger store forskjeller som har sammenheng med hvordan innfordringsprosessen er regulert i de forskjellige landene og hvor godt prosessene fungerer.

4.2. BEHOVET FOR ENDRING I NORGE

Norge har i mange år vært blant de beste i Europa når det gjelder effektiv kredittid i alle tre segmentene, forbruker, næring og offentlig. Årsakene til dette er flere, men det er neppe noen tvil om at et velfungerende og rimelig moderne inkasso og tvangsfullbyrdelsessystem er en del av bildet. I Norge er tilnærmet hele kredittretten «fornyset» i løpet av 1980 og 1990 årene (Forsinkelsesrenteloven 1976, Panteloven 1980, Konkursloven 1984, Inkassoloven 1988,

Tvangsfullbyrdelsesloven og Gjeldsordningsloven 1992 og Tvisteloven 2005) og selv om det har tatt urimelig lang tid å få implementert alle Betalingsinnfordringsutvalgets vedtak fra 1992, - de siste kommer kanskje i gang inneværende år, er det et særs moderne regelverk vi står overfor.

I tillegg gikk næringslivet og inkassobransjen inn i et samarbeid etter bankkrisen på begynnelsen av 90 årene, hvor massiv systemutvikling medførte at svært rasjonelle og effektive inkasso- og innfordringssystemer og produkter så dagens lys. Sistnevnte er en vesentlig del av årsaken til at vi i Norge siden 1991 har hatt et stadig stigende antall inkassosaker som er blitt behandlet av inkassobyråene i Norge. Økningen skyldes altså næringslivets økte fokus på utestående fordringer og ikke i det vesentlige dårligere betalingsmoral.

I 1991 mottok inkassobransjen i underkant av 1 mill. inkassosaker til behandling; i 2011 vil antallet være noe over 5,5 mill. saker. I tillegg kommer offentlig innfordring. Den bakenforliggende årsaken er samfunnets avhengighet av kreditt som finansieringskilde, og med den generelle veksten i samfunnsøkonomien har kredittveksten vært stor. Kredittveksten har imidlertid vært større enn veksten i misligholdet, dvs. at næringslivet og inkassobransjen i Norge har, i motsetning til en del andre land i Europa, klart å gjennomføre en innfordringskultur som samlet sett har skapt en god betalingsmoral. Hvorvidt denne betalingsmoralen er holdt oppe av «riset bak speilet» gjennom krav om forsinkelsesrente og dekning av innfordringskostnader eller «inkassospøkelse» dannet av en inkassobransje som har evnet å lage systemer som tett på misligholdet følger fordringen samt rapporterer misligholdet til landets kredittopplysningsregistre, har mindre betydning. Resultatet er at utviklingen har vært under kontroll med et innfordringsregime i stadig utvikling og med et resultat som er best i Europa.

I de fleste andre land i Europa, og det er de CLPD er direkte rettet mot, har innfordringsløsningene ikke klart å holde tritt med gjeldsveksten og betalingsmislighold er alminneliggjort ved det offentliges egen betalingsadferd. 2011 European Payment Index avslører at i et svært splittet Europa avskriver europeiske virksomheter tap i størrelsesorden 312 mrd € hvert år - mer enn de finansielle «pakkene» gitt til Hellas, Irland og Portugal til sammen.

Etter NIFs skjønn er det ikke ut fra faktiske omstendigheter behov for å gjøre endringer i Norge. NIF kan heller ikke se at det rent rettslig er ønskelig med en endring.

4.3. BØR REGLENE I DIREKTIVET IMPLEMENTERES I NORSK RETT.

I artikkel 6 foreslår 2011 direktivet innføring av regler om kompensasjon for inndrivelseskostnader. Det er uttalt i fortalen at hensikten med bestemmelsene er å styrke kreditors rettigheter samtidig som reglene skal motivere til rettidig betaling ved at reglene gis et pønalt preg.

Når man skal vurdere bestemmelsene foreslått i 2011 direktivet er det viktig å ha i tankene at det innenfor EU ikke eksisterer felles regler i forbindelse med inkasso og tvangsfullbyrdelse. I tillegg er det viktig å huske at kreditorene, før 2000 direktivet trådte i kraft, i svært liten utstrekning kunne kreve inndrivelseskostnader dekket av skyldner. Inkassoomkostninger måtte dekkes av fordringshaver selv, oftest ved at advokat / inkassobyrået fikk en provisjon av innkassert beløp i størrelsesorden 5-25 %. Dette er fremdeles hovedregelen. 2000 direktivet innførte rett til å kreve forsinkelsesrente i tillegg til sjablongmessig inkassoomkostninger stigende fra 40 til 100 €. Krav på forsinkelsesrente og inkassoomkostninger betalt av skyldner var altså så sent som i 2000 direktivet nokså nytt i store deler av EU og møtte stor motstand særlig fra det offentlige selv og fra store bedrifter. I Norge har dette alltid vært en selvfølge og lovregulert siden på midten av 70 tallet.

Resultatet av 2000 direktivet har vært en stor skuffelse for EU og betalingsadferden har snarere blitt dårligere enn bedre. 2011 direktivet må derfor ses på som et innstrammings tiltak med vesentlig pønalt karakter. I den utstrekning disse tiltak ikke gir ønsket effekt diskuteres allerede ytterligere innstramminger. Heving av inkassoomkostninger fra 40-100 € til 200-1000 €. Innføring av bot for betalingsmislighold for ledelsen i bedriften - bot som ikke er fradragsberettiget, og krav om at bedriften i årsberetningen må redegjøre for antall bøter og betalingsmislighold, osv. Alt for å løfte kunnskapen om bedriften eller institusjonens betalingsadferd opp på et styrende nivå.

Forskjellen mellom det nåværende norske innfordringssystemet og systemet foreslått i 2011 direktivet er flere, men etter NIFs syn ikke vesentlige.

Etter Inkassoloven § 17 plikter skyldner å erstatte fordringshavers "nødvendige" kostnader. Dette er en ren erstatningsregel i motsetning til det klart pønale avskrekkende element som er i 2011 direktivet. Det er forsinkelsesrentens størrelse som skal være betalingsmotivet etter norsk rett hvor denne skal gi en finansiell normalerstatning pluss et avskrekkende element. Fordringshavers inkassoomkostninger etter 2011 direktivet kan kreves dekket før de er pådratt og uaktet om omkostninger pådras, - det pønale elementet. Inkassoloven gir fordringshaver krav på en sjablongmessig erstatning etter hvert som den lovbestemte purrerutinen gjennomføres.

Fordringshavers erstatningskrav etter 2011 direktivet vil, bortsett fra forfallstidspunktet, være tilnærmet likt med krav etter Inkassoloven ved egeninkasso. Etter Inkassoloven kan fordringshaver kreve dekket 1/10 IS for hver av de inntil to utsendte varsler samt 3/10 IS for betalingsoppfordring utsendt av fordringshaver. I kroner blir dette 61+61+183=305. Etter 2011 direktivet vil fordringshaver kunne kreve dekket 40 € ca. NOK 310.

Både i Inkassoloven og i 2011 direktivet er det et tosporet system som gir fordringshaver rett til å kreve dekket kostnader ifm. eget arbeid i innfordringsprosessen og omkostninger i

forbindelse med å engasjere ekstern advokat / inkassator jfr. Inkassoforskriften kap. 1 og 2 og 2011 direktivet art. 6.3 og fortaletn pkt. (20).

I fortaletn pkt. (19) fremgår det klart at medlemslandene kan velge andre løsninger enn å kumulere inndrivelsesomkostninger med forsinkelsesrenten. «Rimelig kompensasjon til kreditorer for de inndrivelsesomkostninger, der er påløbet på grund af forsinket betaling, er nødvendig for at modvirke forsinket betaling. Inndrivelsesomkostninger bør også omfatte inndrivelse af administrative omkostninger og kompensasjon for interne omkostninger, som er påløbet på grund af forsinket betaling, for hvilke dette direktiv bør fastsætte et fast minimumsbeløb, som kan kumuleres med mora- renter.» Likeledes fremholdes det i samme punkt at reglene skal ta hensyn til nasjonale regler. «Kompensasjon for omkostningerne ved inndrivelse bør fastsættes med forbehold af de nationale bestemmelser, hvorefter en national ret kan tilkende kreditor kompensasjon for yderligere lidt skade i forbindelse med skyldners forsinkede betaling.»

I tillegg henvises det i 2011 direktivet i fortaletn pkt (4) til en rekke forordninger som bygger opp rundt selve innfordringsløpet i den hensikt å forenkle dette ved grenseoverskridende krav. «Rådets forordning (EF) nr. 44/2001 af 22. december 2000 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område (4), Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 805/2004 af 21. april 2004 om indførelse af et europæisk tvangsfuldbyrdesdokument for ubestridte krav (5), Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1896/2006 af 12. december 2006 om indførelse af en europæisk betalingspåkravsprocedure(6) og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 861/2007 af 11. juli 2007 om indførelse af en europæisk småkravs- procedure (7).» Disse forordninger er så vidt NIF er kjent med heller ikke implementert i norsk rett, formodentlig fordi man ikke her heller har sett det nødvendig eller ønskelig med bakgrunn at dette er ivaretatt av andre eksisterende regler.

4.4. KONKLUSJON

Med bakgrunn i ovenstående er NIF av den oppfatning at det verken er ønskelig eller faktisk eller rettslig nødvendig å gjøre noen endringer i norsk rett i relasjon til bestemmelsen i direktivets artikkel 6. NIF vil hevde at de bærende hensyn bak direktivets forslag allerede er vel ivaretatt i norsk rett. NIF er i tillegg av den oppfatning at en implementering kan få utilsiktede og negative konsekvenser for det någjeldende velfungerende innfordringsregimet som følger av dagens inkassolovgivning.

5.1. DIREKTIVETS ARTIKKEL 6 MÅ IMPLEMENTERES I NORSK RETT

I den utstrekning departementet kommer til at Norge er rettslig forpliktet til å implementere 2011 direktivets artikkel 6 i norsk rett er NIF enig i at bestemmelsen plasseres som foreslått i Forsinkelsesrenteloven § 3 a. Dette forutsetter imidlertid at forsinkelsesgebyret, 40 €, blir å betrakte og behandle som en «ekstrarente», i tillegg til forsinkelsesrenten, som sjablongmessig dekning av utenrettslige inndrivelsesomkostninger på fordringshavers hånd. I dette ligger at forsinkelsesgebyret da blir en del av rentekravet og som sådan ikke rentebærende (rentes rente), jfr. fortalens pkt. (15) «simpel rente». Videre at det av forsinkelsesgebyret, i likhet med forsinkelsesrenten, ikke beregnes mva. En slik løsning vil harmonere med behandlingen av de kostnadene forsinkelsesgebyret skal erstatte, nemlig purreprosessens omkostninger, Inkassoforskriftens §§. 1-2 og 1-3, som også i dag ikke er gjenstand for mva beregning.

Kjøres egeninkassoprosessen fullt ut iht. Inkassoforskriftens § 1-2, kan fordringshaver i dag kreve en omkostningsdekning på 5/10 IS, dvs. 305 kr. Etter en implementering av 2011 direktivet må dette erstattes av forsinkelsesgebyret hvor 40 €, i skrivende stund pga. sterk krone, vil være NOK 305,70. Dette medfører at hoveddelen av Inkassoforskriftens kapittel 1 kun vil gjelde der skyldner er forbruker.

Hvis man skal implementere 2011 direktivet i norsk rett må hensikten være et ønske om å skape et ytterligere betalingsmotiv ved næringsstransaksjoner inkludert transaksjoner med det offentlige. Slik direktivet er bygget opp gjøres dette ved at reaksjonen skal ha et klart pønalt preg og ikke kun dekke faktiske kostnader. Det faktum at erstatningen forfaller uten varsel ved fordringens forfall, og uten at omkostninger på dette tidspunkt er pådratt, understreker direktivets hensikt.

Av denne grunn er NIF av den oppfatning at forsinkelsesgebyret ikke skal inngå i maksimalberegningen i Inkassoforskriftens §§ 2-2 til 2-5 slik purregebyret gjør i dag. Til dette kreves en presisering i Inkassoforskriftens § 2-1 hvor forsinkelsesgebyret i Forsinkelsesrentelovens § 3 a unntas i første setning.

I den utstrekning man konkluderer med at forsinkelsesgebyret trer isteden for gebyrerstatning iht. Inkassoforskriftens kap.1 og ikke inngår i maksimalberegningen i Inkassoforskriftens § 2-1, kan NIF ikke se at det er nødvendig med den foreslåtte forskriftshjemmel i Forsinkelsesrentelovens § 3 a, 2. avsnitt.

5.2. OM FORSKRIFTHJEMMEL

NIF er av den oppfatning at det er særs vanskelig å ta stilling til et lovforslag hvor det faktiske og økonomiske resultatet skjules i en forskriftshjemmel. NIF er enige med Departementet når de i høringsnotatet sier: «Ei korrekt gjennomføring av direktivet synest å krevje at ein gir fordringshavaren rett til standardkompensasjonen uavhengig av dei kompensasjonsreglane som i dag følger av inkassolova med forskrifter.» Under enhver omstendighet

burde Departementet nærmere ha gjort rede for Departementets tanker for forskriftshjemmelen, og hvis denne skal benyttes bør dette skje samtidig med implementering og at dette også sendes på normal høring. Ved en etappevis utvikling som foreslått, hvor lovhjemmelen kommer først og forskriftens innhold etterpå, vil man på Inkassolovens område ikke ha oversikt over de økonomiske konsekvensene før siste punktum er satt - og det er uheldig.

6.1. OMFANG - HANDELSTRANSAKSJONER

Handelstransaksjoner er definert i art. 2, 1) og videre presisert i fortalens pkt. (8) og (9). Uten at det står eksplisitt forutsetter vi at «handelstransaksjoner» også omfatter finansielle tjenester og finanskrav.

6.2. TIDSPUNKTET FOR NÅR RENTEBEREGNINGEN STARTER

I og med at forsinkelsesgebyret etter den nye bestemmelsen, i sin helhet, påløper ved forfall får definisjonen av hva som er rettidig betaling større betydning enn tidligere. Inkassolovens § 9, 2. ledd, siste setning, «Betalingen skal anses å ha skjedd innen fristen dersom betalingsoppdraget er mottatt av bank innen fristens utløp», gir antakelig uttrykk for den alminnelige oppfatningen i Norge. Finansavtaleloven § 39 gir imidlertid dette prinsipp kun anvendelse for betalinger foretatt av forbrukere. § 39, (1) bestemmer at næringsdrivende først har gjennomført betaling ved overføring til mottakerens konto. Dette kommer også til uttrykk i fortalen til 2011 direktivet pkt. (17); «En debtors betaling bør betraktes som forsinket, for så vidt angår retten til morarenter, når kreditor ikke har det skyldige beløp til sin rådighed på forfallsdatoen, forudsatt at sidstnevnte har oppfylt sine lovbestemte og aftalemæssige forpligtelser.». Dette siste kan med fordel presiseres i bestemmelsen.

6.3. INNDRIVING AV UOMTVISTEDE KRAV

I høringsnotatet pkt. 9 gjennomgås direktivets artikkel 10 hvor det kreves at medlemsstatene sikrer prosedyrer hvorefter kreditor normalt innen 90 dager skal ha fått tvangsgrunnlag for sitt krav. I fortalens pkt. (35) heter det videre: «Det er nødvendig å sikre, at inndrivelsesprocedurerne for ubestridte krav i forbindelse med forsinket betaling i handelstransaksjoner avsluttes hurtig, herunder at det skjer via en hasteprocedure og uansett størrelsen af det skyldige beløb.»

NIF tillater seg å hitsette at det kun unntaksvis skjer at tvangsgrunnlag ved forliksdom eller fraværdom foreligger innen denne fristen i Norge. Det er riktignok slik at vi i Norge har bestemmelser om at skriftstykket er direkte tvangsgrunnlag, men vi anmoder om at departementet ser på behandlingstiden både hos namsmennene og forliksrådene slik at regelen kan etterleves også i Norge.

6.4. ØVRIGE FORHOLD

NIF er enig med departementets vurderinger når det gjelder forhold nevnt i høringsnotatet pkt. 3.2.2, 3.2.3, pkt. 4, 5, 7 og 8. NIF er imidlertid skeptisk til hvor fornuftig det vil

være å bruke Forsinkelsesrenteloven som en oppsamlingsplass for bestemmelser som spenner over så store rettsområder. NIF foreslår derfor at bestemmelsene foreslått i Forsinkelsesrenteloven § 2 a, 4a og 4 b innarbeides i avtaleloven hvor de naturlig hører hjemme. I tillegg foreslår vi at begrepet «betalingsperiode» i § 2 a, 1. avsnitt byttes med begrepet «kredittid».

6.5. REGLER FOR OMREGNING AV FORSINKELSESRENTEGEBYRET 40 €.

En praktisk gjennomføring av forsinkelsesgebyret forutsetter etter NIFs syn at gebyret omregnes til norske kroner. Det er helt upraktisk å tenke seg dette blir gjort på kravtidspunktet i hvert enkelt tilfelle. Vi foreslår derfor at 40 € omregnes til NOK ifm. fastsettelse av den halvårlige forsinkelsesrentesatsen i Forsinkelsesrentelovens § 3.

7. ØKONOMISKE OG ADMINISTRATIVE KONSEKVENSER

CLPD og 2011 direktivet tar i første rekke sikte på å skape større forståelse for rettidig betaling ved handelstransaksjoner. Med bakgrunn i tall fra regnskapene til norske bedrifter pr. 31.12.2009 fant man at norske bedrifter, unntatt omsetning fra bank, finans og offentlig virksomhet unntatt, hadde en kredittomsetning på til sammen 6.800 mrd. kroner. Effektiv kredittid var ca 30 dager, dvs. at norske bedrifters kapitalbinding pr. kredittdag var 18,5 mrd. kr. Hvor mye av dette som referer seg til handelstransaksjoner og hvor mye av denne kredittomsetningen som er kreditt til forbruker har man ikke eksakte tall på, men det antas at 1/3 referer seg til forbrukerne og 2/3 til næringsgjeld. Faktum er imidlertid at en dags forsinket betaling overfor næringslivet betyr økt kapital binding på 18,5 mrd kroner for norsk næringsliv.

Kostnadene for næringslivet, bank, finans og det offentlige av 2011 direktivet er likeledes vanskelig å beregne. Normalt snakker man imidlertid om at næringslivet, inkludert bank og finans sender ut om lag 400 000 000 fakturaer i året. Hertil kommer offentlig omsetning med ca. 50 000 000 fakturaer. Erfaringsmessig betales ca 10 % av fakturaene, dvs. 45 000 000, etter forfallstidspunktet. I antall er hovedregelen at 1/3 av fakturaene gjelder næringsdrivende mens 2/3 gjelder forbrukere. Med en 40 € beregning og kurs NOK 310 blir totalkostnaden for forsinket betaling etter 2011 direktivet ca 4,65 mrd kroner pr år. Nå vil det selvfølgelig være slik at de fleste bedrifter er både kreditorer og debitorer, slik at en del transaksjoner er et null spill – men beløpet er betydelig.

Spørsmål kan rettes til
Baard Sig. Bratsberg
bsb@bratsberg.no
Tlf: + 47 920 31 773

Side 11 av 11